

Temeljem članka 39. stavak (1) Zakona o komunikacijama („Službeni glasnik BiH“, br. 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), Vijeće Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine na 19. sjednici održanoj 17.12.2015. godine, donijelo je

KODEKS O AUDIOVIZUALNIM MEDIJSKIM USLUGAMA I MEDIJSKIM USLUGAMA RADIJA

DIO PRVI – PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1. (Predmet)

Ovim kodeksom uređuju se osnovna načela programskih sadržaja audiovizualnih medijskih usluga i medijskih usluga radija u Bosni i Hercegovini, sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, Zakonu o komunikacijama, Direktivi Europske unije o audiovizualnim medijskim uslugama i drugim pozitivno-pravnim domaćim i međunarodnim dokumentima.

Članak 2. (Definicije)

U svrhu tumačenja ovog kodeksa, koristit će se sljedeće definicije:

- **Agencija** označava Regulatornu agenciju za komunikacije Bosne i Hercegovine;
- **Audiovizualna medijska usluga** označava uslugu definiranu čl. 57. i 58. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH“, broj 10/08), čija je osnovna namjena pružanje programa u cilju informiranja, razonode ili obrazovanja šire javnosti putem elektroničkih komunikacijskih mreža, a koja je pod uredničkom odgovornošću pružatelja ove medijske usluge. U audiovizualnu medijsku uslugu ubrajaju se televizijsko emitiranje, audiovizualna medijska usluga na zahtjev (*video na zahtjev*) i/ili audiovizualne komercijalne komunikacije;
- **Audiovizualna medijska usluga na zahtjev** (*video na zahtjev*) označava nelinearnu audiovizualnu medijsku uslugu koju pruža pružatelj ove medijske usluge u svrhu gledanja programa u trenutku kojeg odabere korisnik ove usluge i na osnovu osobnog izbora korisnika ove usluge iz kataloga programa sačinjenog od strane pružatelja ove medijske usluge;
- **Audiovizualni program** označava redosljed pokretnih slika sa ili bez zvuka, koji predstavlja zasebni element u programskoj shemi uspostavljenoj od strane pružatelja audiovizualne medijske usluge, a čiji oblik i sadržaj je usporediv s oblikom i sadržajem televizijskog emitiranja;
- **Televizijsko emitiranje** označava linearnu audiovizualnu medijsku uslugu pruženu u svrhu gledanja programa na osnovu programske sheme;

- **Medijska usluga radija** označava uslugu čija je osnovna namjena pružanje programa u cilju informiranja, razonode ili obrazovanja šire javnosti putem elektroničkih komunikacijskih mreža, a koja je pod uredničkom odgovornošću pružatelja ove medijske usluge. U medijsku uslugu radija ubrajaju se radijsko emitiranje, medijska usluga radija na zahtjev i/ili komercijalne komunikacije na radiju;
- **Medijska usluga radija na zahtjev** označava nelinearnu medijsku uslugu radija koju pruža pružatelj ove medijske usluge u svrhu slušanja programa u trenutku kojeg odabere korisnik ove usluge i na osnovu osobnog izbora korisnika ove usluge iz kataloga programa sačinjenog od strane pružatelja ove medijske usluge;
- **Radijski program** označava redoslijed zvučnih i govornih sadržaja koji predstavlja zasebni element u programskoj shemi uspostavljenoj od strane pružatelja medijske usluge radijskog emitiranja;
- **Radijsko emitiranje** označava linearnu medijsku uslugu radija pruženu u svrhu slušanja programa na osnovu programske sheme;
- **Komercijalne komunikacije** označavaju audiovizualne komercijalne komunikacije i komercijalne komunikacije na radiju;
- **Audiovizualne komercijalne komunikacije** označavaju vizualne prikaze, sa ili bez zvuka, koji imaju za cilj promicati, izravno ili neizravno, proizvode, usluge ili imidž fizičke ili pravne osobe koja se bavi ekonomskom aktivnošću. Takvi vizualni prikazi prate ili su uključeni u program u zamjenu za novčanu naknadu ili sličnu protuuslugu ili u svrhu samopromidžbe. Oblici audiovizualnih komercijalnih komunikacija uključuju, između ostalog, televizijsko oglašavanje, sponzorstvo, teletrgovinu i plasman proizvoda;
- **Komercijalne komunikacije na radiju** označavaju zvučne i govorne sadržaje koji imaju za cilj promicati, izravno ili neizravno, proizvode, usluge ili imidž fizičke ili pravne osobe koja se bavi ekonomskom aktivnošću. Takvi sadržaji prate ili su uključeni u program u zamjenu za novčanu naknadu ili sličnu protuuslugu, ili u svrhu samopromidžbe. Oblici komercijalnih komunikacija na radiju uključuju, između ostalog, oglašavanje, sponzorstvo, teletrgovinu i plasman proizvoda;
- **Pružatelj medijskih usluga** označava fizičku ili pravnu osobu koja snosi uredničku odgovornost za odabir audiovizualnog ili radijskog sadržaja, način organizacije i prezentacije tog sadržaja;
- **Televizijska postaja** označava pružatelja medijske usluge televizijskog emitiranja;
- **Radio postaja** označava pružatelja medijske usluge radijskog emitiranja;
- **Urednička odgovornost** označava provođenje djelotvorne kontrole nad odabirom, organizacijom i prezentacijom audiovizualnog ili radijskog sadržaja, bilo u obliku

kronološkog rasporeda, ako se radi o televizijskom ili radijskom emitiranju, ili u obliku kataloga, ako se radi o medijskoj usluzi na zahtjev;

- **Reemitirani program** označava program koji jedan pružatelj medijske usluge emitira, a drugi pružatelj medijske usluge ga, u isto vrijeme, u cijelosti preuzima u svrhu emitiranja;
- **Javni interes** označava interes javnosti da raspolaže informacijama o pitanjima i događajima od općeg društvenog značaja, uključujući, ali ne ograničavajući se na zaštitu javnog zdravlja i sigurnosti, otkrivanje ili objelodanjivanje krivičnih djela, sprečavanje obmanjivanja javnosti, razotkrivanje nekompetentnosti ili korupcije u javnoj službi i sl.;
- **Pristojnost** označava standarde ponašanja i govora koji se smatraju prihvatljivim u kontekstu prosječnog gledatelja ili slušatelja;
- **Ranjiva osoba** označava socijalno i/ili zdravstveno insuficijentnu osobu, uključujući, između ostalog, osobe s poteškoćama u učenju, zdravstveno-mentalnim problemima, psihičkim oboljenjima ili osobe koje pate od gubitka pamćenja, bolesne osobe, osobe koje su preživjela traumu, žrtve nasilja i obitelji nestalih;
- **Malodobnik** je osoba mlađa od 18 godina;
- **Mlađi punoljetnik** je osoba između 18. i 21. godine;
- **Reality program** označava televizijski žanr, obično bez detaljno razrađenog scenarija, u kojem se prikazuje život skupine učesnika u izoliranom prostoru koji se stalno nalaze u kadru video kamere i u zoni mikrofona, a koji pokušavaju pobijediti i osvojiti nagradu;
- **Pseudoreality program** označava program koji prikazuje određene autentične ili izmišljene životne situacije, čiji je fokus na dramatizaciji i konfliktima, prema unaprijed utvrđenom scenariju, npr. rekonstrukcije događaja koje mogu da uključuju ali nisu ograničene na bračne prevare, kaznena djela, teške životne situacije;
- **Paranormalna pojava** označava fenomen izvan ranga normalnih doživljaja koji se mogu znanstveno dokazati;
- **Parapsihologija** označava pseudoznanost koja se bavi znanstveno neobjašnjivim pojavama i obuhvaća područje izvan medicinsko-psihološke stvarnosti koje nije znanstveno dokazivo;
- **Alternativna medicina** označava one komplementarne i alternativne metode i postupke dijagnostike, liječenja i rehabilitacije koje su na odgovarajući način regulirane primjenjivim propisima iz područja zdravstvene zaštite;
- **Nadriliječništvo** označava bavljenje liječenjem ili bilo kojom drugom zdravstvenom djelatnošću bez posjedovanja propisane stručne spreme;

- **Prozelitizam** označava nastojanje da se izravno pridobivaju ili pozivaju gledatelji/slušatelji da pristupe nekoj crkvi ili vjerskoj zajednici;
- **Pornografski sadržaj** označava sadržaj s detaljnim prikazima seksualnih aktivnosti čija je primarna namjera podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike eksplicitnim prikazivanjem scena seksa, uključujući penetraciju, te scena spolnih organa tijekom seksualnog odnosa.

DIO DRUGI – OPĆA PROGRAMSKA NAČELA

Članak 3. (Osnovna načela)

- (1) U audiovizualnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija poštivat će se ljudsko dostojanstvo i osnovna prava drugih, te će se ohrabrivati slobodno oblikovanje mišljenja.
- (2) Pružatelj medijske usluge u svojim sadržajima će osigurati poštivanje etničkih, kulturnih i vjerskih razlika u Bosni i Hercegovini.
- (3) Pružatelj medijske usluge neće pružati sadržaje koji uključuju bilo kakvu diskriminaciju ili predrasude na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog podrijetla, kao i svaki drugi sadržaj koji ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, njezinih prava i sloboda.
- (4) Pružatelj medijske usluge slobodan je u kreiranju i uređivanju svojih sadržaja, uz poštivanje profesionalnih i općeprihvaćenih vrijednosnih i etičkih standarda.
- (5) Pružatelj medijske usluge će osigurati da se općeprihvaćeni standardi pristojnosti primjenjuju u audiovizualnim i radijskim programima.
- (6) Audiovizualne medijske usluge i medijske usluge radija neće ni na koji način zlorabiti i/ili manipulirati sujevjerjem, strahovima ili lakovjernošću pojedinaca ili javnosti, niti će podsticati na potencijalno štetna ponašanja.
- (7) Pružatelj medijske usluge odgovoran je za sve sadržaje bez obzira na njihov izvor, kao i za profesionalne aktivnosti koje poduzimaju njegovi zaposleni. Ovi sadržaji obuhvaćaju vlastiti, kupljeni/nabavljeni, reemitirani i razmijenjeni program, najave programa, SMS i druge poruke publike, kao i komercijalne komunikacije.
- (8) Pružatelj medijske usluge će posvetiti posebnu pažnju tretmanu ranjivih osoba koje se pojavljuju u njegovim sadržajima.
- (9) Audiovizualne medijske usluge i medijske usluge radija neće prenositi jasan i neposredan rizik od uzrokovanja negativnih posljedica koje uključuju, ali se ne ograničavaju na smrt,

povrede, štetu nanесenu imovini ili drugu vrstu nasilja, ili ometanje policijskih aktivnosti i medicinskih usluga ili aktivnosti drugih službi za održavanje javnog reda i sigurnosti.

Članak 4. (Govor mržnje)

- (1) Audiovizualne medijske usluge i medijske usluge radija neće ponižavati, zastrašivati ili podsticati na mržnju, nasilje ili diskriminaciju protiv osobe ili skupine na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog podrijetla ili na osnovu bilo koje druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, njezinih prava i sloboda.
- (2) Audiovizualne medijske usluge i medijske usluge radija neće stvarati jasan i neposredan rizik od podsticanja mržnje, nasilja ili diskriminacije protiv osobe ili skupine po osnovama iz stavka (1) ovog članka, ili koji od strane publike može biti protumačen kao podsticanje na mržnju, nasilje, nered i nemire, ili koji bi mogao izazvati ili podsticati krivična djela.
- (3) Iznimka od st. (1) i (2) ovog članka su audiovizualne medijske usluge i medijske usluge radija koje su dio znanstvenog, autorskog ili dokumentarnog rada i/ili predstavljaju dio objektivnog novinarskog izvješćivanja i objavljene su bez namjere da se podstiču radnje navedene u st. (1) i (2) ovog članka, odnosno s namjerom da se kritički ukaže na takve radnje.

Članak 5. (Pravičnost i nepristranost)

- (1) Audiovizualnim i radijskim programima će se osigurati točnost iznesenih informacija u svim programima, a posebno u informativno-političkim i programima o tekućim događajima. Sve uočene pogreške će blagovremeno biti ispravljene.
- (2) Audiovizualnim i radijskim programima će se osigurati da svi programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima, budu pravični, nepristrani i izbalansirani. Pravičnost, nepristranost i izbalansiranost postižu se objavljivanjem svih suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike.
- (3) Audiovizualnim i radijskim programima neće se tendenciozno promicati interesi jednog političkog subjekta ili bilo koje skupine ili pojedinca, niti će se dopustiti da prevlada jedno mišljenje ili stanovište kada se radi o kontroverznim političkim, gospodarskim i drugim temama od javnog interesa.
- (4) Voditelji i reporteri, autori programa, moderatori u informativno-političkim i programima o tekućim događajima, te debatnim programima i diskusijama mogu izraziti osobna mišljenja i stanovišta u svezi s kontroverznim političkim, gospodarskim i drugim temama od javnog interesa. Ove osobe, međutim, neće koristiti prednost stalnog pojavljivanja u

programima da bi promicale vlastite stavove i mišljenja na način na koji bi se mogla narušiti neophodna nepristranost i izbalansiranost. Osobni stavovi i mišljenja ovih osoba bit će jasno naznačeni, kako bi ih publika mogla jasno prepoznati kao takve.

- (5) Spiker i/ili voditelj programa vijesti će se ograničiti na nepristrano prenošenje informacija, bez iznošenja osobnih stavova, bilo verbalnom ili neverbalnom komunikacijom.
- (6) Komentar će uvijek biti jasno odvojen od vijesti.
- (7) Audiovizualnim i radijskim programima će se osigurati pravičan tretman pojedinaca i organizacija.
- (8) Kada se u audiovizualnim i radijskim programima iznose navodi o nekompetentnosti pojedinaca ili organizacija, ili ako sadrže negativne konotacije na račun bilo kojeg pojedinca ili organizacije, odnosno njihovih postupaka, onima čije se ime spominje će se pružiti prilika da sudjeluju u danom programu ili da komentiraju navode. Ukoliko ti pojedinci ili organizacije odbiju sudjelovanje u programu ili davanje izjave, zvaničnim službenim zabilješkama će se dokumentirati svaki kontakt ili pokušaj kontakta s njima, a iste će biti arhivirane u razdoblju od šest tjedana od dana emitiranja programa na koji se odnose. Ova se obveza ne odnosi na emitiranje informacija koje uslijed hitnosti i/ili javnog interesa ne trpe odlaganje, kada će se s tim pojedincima ili organizacijama stupiti u kontakt čim to okolnosti budu dopuštale.

Članak 6. **(Pravo na odgovor)**

- (1) Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo podnijeti zahtjev za objavu odgovora na informaciju objavljenu u audiovizualnom ili radijskom programu kojim su bila povrijeđena njezina prava ili interesi.
- (2) Odgovor će biti dostavljen pružatelju medijske usluge u pisanoj formi putem pošte, telefaksa ili elektroničke pošte u roku od 14 dana od objave informacije. Odgovor će biti naslovljen na pružatelja medijske usluge koji je emitirao predmetni program, imati u naslovu referencu na zahtjev za objavu odgovora/ispravke, bit će obrazložen i potpisan od strane fizičke ili pravne osobe na koje se odnosi objavljena informacija, te biti ograničen na ispravke navoda iz objavljenog programa.
- (3) Odgovor ili dio odgovora koji se odnosi na ispravljanje netočnih ili nepotpunih informacija bit će objavljeni u prvom narednom izdanju programa u kojem je objavljena informacija na koju se daje odgovor. Ukoliko to nije moguće, odgovor će biti objavljen u vremenski najbližem i tematski najrodnijem programu.
- (4) Objava odgovora ili dijela odgovora neće biti popraćena protuodgovorom ili dodatnim komentarom, pogotovo ako je riječ o informativno-političkim programima. Ovo ograničenje se ne odnosi na pripremu i objavljivanje dodatnih informacija u svezi s

temom na koju se odgovor odnosi, s tim da te informacije neće ugroziti samu svrhu odgovora.

- (5) Izuzetno od stavka (3) ovog članka, objava odgovora može se odbiti u sljedećim slučajevima:
- a) ukoliko odgovor predstavlja ili je u svezi s protupravnom radnjom;
 - b) ukoliko odgovor otvara mogućnost pokretanja građanske parnice protiv onog kome je podnesen zahtjev za odgovor;
 - c) ukoliko bi objava odgovora predstavljala kršenje odredbi ovog kodeksa.
- (6) Pružatelj medijske usluge će, u slučaju odbijanja objave odgovora, pismeno obavijestiti podnositelja zahtjeva o razlozima takve odluke.

Članak 7.

(Lažni ili zavaravajući audiovizualni i radijski programi)

- (1) Audiovizualni i radijski programi neće nuditi bilo kakav sadržaj za koji se zna ili se može utvrditi da je lažan ili zavaravajući na osnovu zdravog razuma ili rutinskom provjerom, ili za koji postoji opravdana pretpostavka da je lažan ili zavaravajući.
- (2) Ako se za audiovizualni i radijski program naknadno ispostavi da je lažan ili zavaravajući, objavit će se ispravka u najkraćem roku.

Članak 8.

(Nasilje i druga štetna ponašanja)

- (1) Prikazivanje scena nasilja i posljedica nasilja, nasilnog ponašanja, te zvučni ili vizualni opisi nasilja bit će opravdani kontekstom i neće se pretjerano naglašavati u sadržajima pružatelja medijskih usluga.
- (2) U sadržajima pružatelja medijskih usluga neće se, uzimajući u obzir kontekst, podsticati, ohrabrivati ili veličati nasilje, antisocijalno ponašanje, ponašanje koje je štetno za zdravlje ili sigurnost, a naročito ukoliko se publika ohrabruje da oponaša takvo ponašanje.
- (3) Prilikom prikazivanja rekonstrukcije krivičnih djela, nasilja i drugog štetnog ponašanja, pružatelj medijske usluge će osigurati vizualno upozorenje da se radi o rekonstrukciji tijekom cijelog trajanja takvog sadržaja.
- (4) Zloporaba alkohola i opojnih droga neće ni na koji način biti predstavljena kao prihvatljivo ponašanje, niti će se ohrabrivati ili opravdavati u sadržajima pružatelja medijske usluge.

Članak 9.
(Upozorenja za publiku)

Audiovizualni i radijski programi, uključujući i priloge u informativno-političkim i programima o tekućim događajima koji mogu uznemiriti publiku (npr. scene nasilja, posljedica nasilja ili prirodnih katastrofa, snimci žrtava nesreće, prizora nakon nesreće i sl.), najavit će se odgovarajućim upozorenjem.

Član 10.
(Reality programi i pseudoreality programi)

Reality programi i pseudoreality programi bit će emitirani samo u razdoblju između 24:00 i 06:00 sati. Ovo ograničenje se ne primjenjuje na sadržaje koji se prikazuju uz tehničku zaštitu, kao ni na audiovizualne medijske usluge na zahtjev.

Članak 11.
(Prozelitizam)

Audiovizualni i radijski programi neće vršiti utjecaj na publiku da pristupi određenoj crkvi ili vjerskoj zajednici ili da promijeni svoju vjeru.

Članak 12.
(Paranormalne i parapsihološke pojave)

- (1) Svi sadržaji koji se bave paranormalnim i parapsihološkim pojavama bit će posebno izbalansirani u smislu poredbe znanstvenih i izvanznanstvenih postavki vezanih za ove fenomene.
- (2) Svi sadržaji koji se bave promidžbom paranormalnih i parapsiholoških pojava i sličnih pojava kao metode rješavanja zdravstvenih i drugih životnih problema, naročito oni u kojima se daju individualni savjeti publici, bit će emitirani samo u razdoblju između 24:00 i 06:00 sati. Ova ograničenja se ne primjenjuju na sadržaje koji se prikazuju uz tehničku zaštitu, kao ni na medijske usluge na zahtjev.

Članak 13.
(Alternativna medicina)

Svi sadržaji koji se bave alternativnom medicinom sadržavat će jasne i nedvosmislene naznake da se radi o načinima liječenja koji nisu zasnovani na važećoj medicinskoj doktrini, te neće takve načine liječenja propagirati kao jedine ili najbolje. U ovim sadržajima poželjno je osigurati mišljenje ili sudjelovanje ovlaštenog stručnjaka iz područja medicine.

Članak 14.
(Nadriliječništvo)

Neće se pružati sadržaji koji se bave nadriliječništvom, osim ukoliko se ne ukazuje na štetne posljedice istog.

Članak 15.
(Izvješćivanje o sudskim procesima)

- (1) Pružatelj medijske usluge će objektivno i točno izvješćivati o sudskim procesima. Ovo izvješćivanje podrazumijeva i objavljivanje informacija o sudskim i tužilačkim odlukama, uključujući oslobađajuće presude, odluke o neprovođenju istrage i obustave istrage.
- (2) Pružatelj medijske usluge će poštivati pretpostavku nevinosti do donošenja pravosnažne sudske odluke.
- (3) Pružatelj medijske usluge će, tijekom trajanja sudskog postupka, poštivati pravo na privatnost svih osoba uključenih u taj postupak u bilo kojem svojstvu. Posebna zaštita će biti pružena malodobnim i drugim ranjivim osobama, kao i žrtvama, svjedocima i obiteljima žrtava, svjedoka, osumnjičenih, optuženih i osuđenih osoba.
- (4) U slučajevima u kojima su primjenjive zakonske zabrane ili ograničenja otkrivanja identiteta svjedoka, pružatelj medijske usluge će naročito obratiti pažnju da ne objavljuje informacije koje bi mogle otkriti ili uputiti na trag koji bi mogao dovesti do identifikacije svjedoka. Također, posebna pažnja će se obratiti pri objavljivanju informacija koje bi, u kombinaciji s informacijama objavljenim drugdje, mogle dovesti do otkrivanja identiteta svjedoka.
- (5) Identitet žrtava seksualnih napada neće biti otkriven izravno, niti neizravno objavljivanjem materijala koji bi mogli dovesti do otkrivanja identiteta takvih žrtava, osim ukoliko žrtve same ne pristanu ili u slučaju prethodno pribavljenog odobrenja nadležnog organa.
- (6) Prilikom izvješćivanja iz sudnica ili snimanja u sudnicama koje je prethodno dopustio nadležni organ, moraju se poštivati odredbe st. (1) do (5) ovog članka.

Članak 16.
(Sudjelovanje publike u audiovizualnim i radijskim programima)

- (1) Audiovizualni i radijski programi u kojima publika ima mogućnost sudjelovanja putem pozivanja, slanja poruka, te korištenjem drugih načina komunikacije, sadržavat će jasne informacije i uvjete za sudjelovanje u istim.
- (2) Ukoliko se sudjelovanje publike u audiovizualnim i radijskim programima ostvaruje putem usluge dodatne vrijednosti, gledatelju/slušatelju koji sudjeluje u programu, uključujući gledatelje/slušatelje na čekanju, naplatit će se cijena po pozivu, a ne po vremenu trajanja poziva.

- (3) Broj putem kojeg se ostvaruje sudjelovanje publike i cijena usluge, uključujući cijenu PDV-a i druge podatke u svezi sa pozivanjem, bit će jasno istaknuti na zaslonu na način da veličina istaknute cijene usluge, uključujući cijenu PDV-a i druge podatke u svezi sa pozivanjem, neće biti manja od 2/3 veličine istaknutog broja.
- (4) Ukoliko audiovizualni i radijski programi ne podrazumijevaju izravno uključenje gledatelja/slušatelja, nego druge oblike sudjelovanja putem pozivanja istaknutog broja na zaslonu, naplatit će se cijena po pozivu, a ne po vremenu trajanja poziva.
- (5) Na početku programa u kojima se publici pruža mogućnost ostvarivanja novčanih dobitaka, nagrada ili usluga kroz natjecanja, objavit će se nedvosmislena pravila o sadržaju, te novčanim dobitcima, robama, pravima ili uslugama koje se mogu ostvariti.
- (6) Audiovizualni i radijski programi neće obmanjivati publiku netočnostima, dvosmislenostima, pretjerivanjima, nerealnim produžavanjem ili odgađanjem pružanja odgovora ili na bilo koji drugi način prikrivati pravu prirodu ovih sadržaja.
- (7) Nagradna pitanja ili zadaci u ovakvim programima neće biti takvi da je nemoguće ili krajnje nerealno očekivati da ciljana publika na njih može odgovoriti.
- (8) U audiovizualnim i radijskim programima koji uključuju glasanje publike, sudjelovanje u anketama i sl., svaki će se put kod objave rezultata objaviti i ukupan broj pristiglih glasova.

Članak 17. **(Zaštita privatnosti)**

- (1) Svako narušavanje privatnosti će biti opravdano dokazivim javnim interesom, a naročito kada se radi o malodobnicima i osobama koje ne obavljaju javne funkcije i inače nisu eksponirane u javnosti. Objavljivanje činjenica iz privatnog života pojedinca, bez njegovog znanja i suglasnosti moguće je samo u slučaju javnog interesa.
- (2) Informacije kojima se otkriva lokacija privatnog posjeda osobe ili njezine obitelji neće biti objavljene bez dopuštenja te osobe ili njezine obitelji, izuzev u slučaju javnog interesa.
- (3) Kod prikazivanja scena nasilja, posljedica nasilja ili prirodnih katastrofa, nastojat će se napraviti ravnoteža između informiranja javnosti i pokazivanja suosjećanja i rizika od senzacionalizma koji bi izazvao bol ili mogućnost neopravdanog narušavanja privatnosti.
- (4) Ukoliko se u informativnim sadržajima izvješćuje o nesrećama ili porodičnim tragedijama, poštivat će se pravo na privatnost žrtava i drugih osoba koje su pogođene tim događajima. Ovo se odnosi na sadržaje u kojima se izravno izvješćuje o događaju, kao i sadržaje u kojima se ovaj događaj naknadno spominje.
- (5) Osobe u stanju boli ili šoka neće biti izložene pritisku da daju intervju ili sudjeluje u sadržajima pružatelja medijske usluge.

- (6) Identitet i osobni podaci malodobnika, te pojedinosti iz privatnog života i porodičnih odnosa neće se objavljivati u slučajevima u kojima bi objavljivanje ovih informacija dovelo do ugrožavanja dobrobiti i dostojanstva malodobnika.
- (7) Malodobnici i ranjive osobe koje nisu u stanju skrbiti same o sebi neće biti ispitivane o bez pisanog odobrenja roditelja, skrbnika ili druge osobe koja ima zakonsku odgovornost za njih. U sadržajima u kojima se ukazuje na njihov težak položaj, a čiji je prvenstveni cilj animiranje javnosti u svrhu osiguranja pomoći, bit će jasno naznačen način na koji se pomoć može uputiti. Njihov identitet i osobni podaci neće biti otkriveni u slučajevima kada postoji opravdana sumnja da bi objavljivanje ovih informacija moglo dovesti do ugrožavanja njihove dobrobiti i dostojanstva.
- (8) Snimci telefonskih razgovora pružatelja medijske usluge sa pojedincima će se u audiovizualnim i radijskim programima objavljivati uz prethodno odobrenje sugovornika, koji će biti upoznat s razlozima poziva i obaviješten da se razgovor snima, izuzev u slučaju javnog interesa.
- (9) Za prikazivanje snimaka slučajnih prolaznika, odnosno anonimnih osoba, a iz kojih se jasno vidi da su slučajno snimljeni, nije potrebna suglasnost tih osoba.
- (10) Ukoliko se na javnim mjestima snimaju i kontaktiraju slučajni prolaznici u uličnim anketama, „skrivenim kamerama“ i slično, bit će prikazani snimci samo onih osoba koje su dala svoju suglasnost.

Članak 18.

(Označavanje repriza, snimaka i arhivskog materijala)

- (1) Reprize programa i snimke sportskih prijenosa označit će se kao takve tijekom cjelokupnog trajanja.
- (2) Reprize koje u sebi sadrže elemente interakcije s gledateljima/slušateljima (reality show i druga natjecanja s pozivom na glasanje, interaktivni kvizovi, rasprava o političkim i/ili društvenim temama i sl.) bit će označene kao takve tijekom cjelokupnog trajanja.
- (3) Arhivski materijali će se označiti kao takvi tijekom cjelokupnog trajanja, izuzev u slučajevima kada se koriste arhivski materijali u svrhu ilustrativnih prikaza.
- (4) Reprize, snimke i arhivski materijal u radijskim programima bit će označeni na početku, nakon svakog reklamnog bloka, te na kraju programa na odgovarajući način.

DIO TREĆI – ZAŠTITA MALODOBNIKA

Članak 19.

(Sadržaji pružatelja medijskih usluga namijenjeni malodobnicima)

- (1) Konzumacija duhana i duhanskih proizvoda, alkohola i opojnih droga neće biti prikazivana u sadržajima prvenstveno namijenjenim malodobnicima, osim ukoliko se takvim sadržajima ne ukazuje na njezinu štetnost.
- (2) Svi oblici nasilja ili opasnog ponašanja koje bi malodobnici lako mogli oponašati neće biti prikazivani u sadržajima prvenstveno namijenjenim malodobnicima, osim ukoliko se takvim sadržajima ne ukazuje na njihovu štetnost.

Članak 20.

(Sudjelovanje malodobnika u sadržajima pružatelja medijskih usluga)

- (1) Zabranjena je svaka zloraba malodobnika u sadržajima pružatelja medijskih usluga.
- (2) Bilo kakvo sudjelovanje malodobnika u sadržajima uvjetovano je davanjem prethodne suglasnosti roditelja, skrbnika ili drugih osoba zakonski odgovornih za malodobnika. Ova odredba se ne odnosi na slučajeve kada malodobnici isključivo predstavljaju publiku koja ne sudjeluje izravno u programskom sadržaju, na snimljene materijale koji služe za ilustraciju a pri tome ne ugrožavaju dostojanstvo malodobnika, kao što su npr. kolektivni snimci početka školske godine, snimci malodobnika kao slučajnih prolaznika i sl.
- (3) Nagrade koje se dodjeljuju malodobnicima odgovarat će njihovom uzrastu.
- (4) Izravno sudjelovanje malodobnika u sadržajima ni na koji način im neće prouzročiti uznemirenost ili strah, niti će im narušiti tjelesni, psihički i emotivni razvoj i dostojanstvo, neovisno o tomu je li sam malodobnik, ili njegov roditelj ili skrbnik ili druga zakonski odgovorna osoba, dala suglasnost.
- (5) Pružatelj medijske usluge neće od malodobnika tražiti mišljenje vezano za privatna porodična pitanja, niti o temama koje mogu biti izvan domena njihovog rasuđivanja.
- (6) Zabranjeno je korištenje malodobnika u političke svrhe.

Članak 21.

(Izvjescivanje o krivičnim djelima/postupcima u koje su umiješani malodobnici)

- (1) Ne smiju se objavljivati ime i drugi podaci koji otkrivaju identitet malodobnika umiješanih u krivična djela/postupke, u svim fazama postupka. U slučajevima u kojima su primjenjive zakonske zabrane ili ograničenja otkrivanja identiteta malodobnika, pružatelj medijske usluge će naročito obratiti pažnju da ne objavljuje informacije koje bi mogle otkriti ili uputiti na trag koji bi mogao dovesti do identifikacije malodobnika koji bi mogli biti uključeni kao žrtve, svjedoci, osumnjičeni ili na drugi način umiješani u

istragu ili sudski postupak u svezi s krivičnim djelom. Također, posebna pažnja će se obratiti pri objavljivanju informacija koje bi, u kombinaciji s informacijama objavljenim drugdje, mogle dovesti do otkrivanja identiteta malodobnika.

- (2) Neće se objavljivati informacije o tijeku krivičnog postupka protiv malodobnika, o odluci donesenoj u tom postupku, niti će se vršiti audio ili video snimanje tijekom tog postupka.
- (3) Pravosnažna sudska odluka u postupku protiv malodobnika ili mlađeg punoljetnika se može objaviti, ali bez navođenja njegovih osobnih podataka ili podataka na osnovu kojih se može utvrditi njegov identitet. Naprijed navedeno primijenit će se i ukoliko se radi o krivičnim djelima učinjenim na štetu malodobnika, kao i u slučajevima kada su malodobnici svjedoci.
- (4) Pri objavljivanju informacija u svezi s krivičnim djelima/postupcima, pružatelj medijske usluge će obratiti posebnu pažnju na ranjivi položaj malodobne osobe koja je uključena u slučaj kao žrtva ili svjedok. Ovo se naročito odnosi na objavljivanje imena, adrese stanovanja, fotografije ili video zapisa dotične osobe, škole koju pohađa ili radnog mjesta.
- (5) Posebna pažnja će se posvetiti zaštiti identiteta malodobnika na bilo koji način umiješanih u seksualno nasilje. U svim takvim slučajevima, informacije o identitetu se mogu objavljivati samo po prethodno pribavljenom odobrenju nadležnog organa.

Članak 22.

(Obveza zaštite malodobnika i kategorizacije sadržaja)

- (1) Pružatelj medijske usluge će osigurati zaštitu malodobnika od potencijalno neprimjerenih i štetnih sadržaja.
- (2) Pružatelj medijske usluge je odgovoran za kategorizaciju svih sadržaja koje pruža.
- (3) Pružatelj medijske usluge, pri kategorizaciji sadržaja, treba obratiti pažnju na moguće etičke i druge društvene posljedice prikazivanja tih sadržaja, pri čemu posebno trebaju uzeti u obzir sljedeće:
 - a) da li su nasilje, posljedice nasilja ili ponašanje koje se može lako oponašati i koje može biti štetno za zdravlje i sigurnost ljudi pozitivno vrednovani, odnosno prikazani kao društveno prihvatljivi ili sugerirani kao način rješavanja konflikata/problema;
 - b) da li su malodobnici prikazani kao objekti/žrtve nasilja;
 - c) stupanj realističnosti prikaza scena nasilja, posljedica nasilja ili ponašanja koje se može lako oponašati i koje može biti štetno za zdravlje i sigurnost ljudi;
 - d) učestalost, slikovitost i detaljan prikaz scena nasilja, seksualnih aktivnosti, neprimjerenog jezika, sugestivnih oblika ponašanja koje se može lako oponašati i koje može biti štetno za zdravlje i sigurnost ljudi;
 - e) da li se radi o prikazu ponašanja uvredljivog za ljudsko dostojanstvo;

- f) učestalost i intenzitet i trajanje krupnih kadrova i/ili detaljnih verbalnih, grafičkih i/ili tekstualnih opisa brutalnosti i vulgarnosti;
- g) prateće estetske efekte (glazba, maske, šminka, itd.) koji mogu djelovati uznemiravajuće ili stvarati strah kod publike;
- h) kontekst i/ili programski žanr u kojem se sadržaji prikazuju.

Članak 23.

(Sadržaji koji bi mogli ozbiljno narušiti tjelesni, psihički ili moralni razvoj malodobnika)

- (1) Sadržaji koji bi mogli ozbiljno narušiti tjelesni, psihički ili moralni razvoj malodobnika neće biti prikazivani u audiovizualnim i radijskim programima. Ovi sadržaji uključuju, ali se ne ograničavaju na prikazivanje brutalnog i ekstremnog nasilja koje nije opravdano kontekstom, pornografske sadržaje sa elementima nasilja ili ekstremnih seksualnih fetiša i sl.
- (2) U medijskim uslugama na zahtjev, sadržaji iz stavka (1) ovog članka se mogu prikazivati ukoliko postoji tehnička zaštita i ukoliko su izdvojeni od ostalih sadržaja kao poseban dio kataloga.

Članak 24.

(Sadržaji za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti tjelesni, psihički ili moralni razvoj malodobnika)

- (1) Pružatelj medijske usluge će osigurati zaštitu malodobnika od sadržaja za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti njihov tjelesni, psihički ili moralni razvoj, bilo tehničkom zaštitom ili odgovarajućim rasporedom i označavanjem sadržaja. Ovi sadržaji uključuju, ali se ne ograničavaju na scene grubog nasilja, seksa, vulgarne izraze i prizore ili scene zlorabe alkohola i opojnih droga. Ova obveza se ne odnosi na informativno-političke i programe o tekućim događajima, na koje se primjenjuje članak 9. ovog kodeksa.
- (2) Zabranjeno je prikazivanje pornografskog sadržaja bez tehničke zaštite. Pored toga, u medijskim uslugama na zahtjev, pornografski sadržaj će biti izdvojen od ostalih sadržaja kao poseban dio kataloga.

Članak 25.

(Raspored i označavanje sadržaja u svrhu zaštite malodobnika)

- (1) Sadržaji za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti tjelesni, psihički ili moralni razvoj malodobnika, koji se prikazuju bez tehničke zaštite, bit će označeni odgovarajućom grafičkom oznakom koja će biti jasno istaknuta na zaslonu tijekom cijelog njihovog trajanja.
- (2) Grafičke oznake se odnose na sljedeće kategorije sadržaja i primjenjuju se kako slijedi:
 - a) Kategorija 12+: sadržaji koji nisu namijenjeni malodobnicima ispod 12 godina će se prikazivati između 20:00 i 06:00 sati, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- 1) sadržaje u kojima se povremeno prikazuju scene nasilja i posljedice tog nasilja, bez prikazivanja detaljnih scena istog, a koje imaju jako uredničko/umjetničko opravdanje;
 - 2) sadržaje u kojima se prikazuje prirodna nagost bez seksualnog konteksta, te scene seksualne aktivnosti koje su kratke i prikazane na diskretan način;
 - 3) sadržaje u kojima su povremeno zastupljene blage psovke koje su opravdane kontekstom.
- b) Kategorija 16+: sadržaji koji nisu namijenjeni malodobnicima ispod 16 godina će se prikazivati između 22:00 i 06:00 sati, uključujući ali ne ograničavajući se na:
- 1) sadržaje u kojima se povremeno prikazuju scene umjerenog nasilja i posljedice tog nasilja, uključujući i detaljno prikazivanje povreda, ozbiljnih rana i krvi, posebno ukoliko je takvo nasilje predstavljeno kao prihvatljivo i ukoliko se može lako oponašati;
 - 2) sadržaje u kojima se prikazuju nagost i seksualnost, bez eksplicitnog prikazivanja spolnih organa i seksualnog odnosa, a koji su opravdani kontekstom i čija primarna namjena nije podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike;
 - 3) umjerenu uporabu neprimjerenog jezika sa šalama i izrazima čija je namjera provociranje i uznemiravanje, te umjereno korištenje vulgarnih izraza i psovki.
- c) Kategorija 18+: sadržaji koji nisu namijenjeni malodobnicima ispod 18 godina će se prikazivati između 24:00 i 06:00 sati, uključujući ali ne ograničavajući se na:
- 1) prikaze teškog nasilja i teških i zastrašujućih posljedica nasilja i eksplicitan prikaz scena seksualnog nasilja;
 - 2) detaljne prikaze seksualnih aktivnosti u sadržajima čija primarna namjera nije podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike;
 - 3) sadržaje čija je primarna namjera podizanje seksualnog uzbuđenja ili stimulacija publike, a koji prikazuju nagost u zavodljivim, provokativnim seksualnim položajima bez eksplicitnog prikazivanja spolnih organa tijekom seksualnog odnosa;
 - 4) sadržaje u kojima se često koriste najgrublje psovke i vulgarni izrazi.
- (3) Sadržaji koji ne sadrže elemente koji bi mogli narušiti tjelesni, psihički ili moralni razvoj malodobnika mogu se prikazivati bez vremenskog ograničenja i ne označavaju se grafičkim oznakama.
- (4) Sadržaji iz stavka (2) ovog članka se u medijskim uslugama na zahtjev mogu prikazivati bez vremenskog ograničenja, uz obvezu postavljanja grafičkih oznaka u katalogu ponuđenih sadržaja. Iznimka su sadržaji koji spadaju u kategoriju 18+, koji mogu biti prikazivani bez vremenskog ograničenja samo ukoliko postoji tehnička zaštita. U suprotnom, ovi sadržaji će biti prikazivani između 24:00 i 06:00 sati.
- (5) Najave sadržaja iz stavka (2) ovog članka neće uključivati opise i scene za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti tjelesni, psihički ili moralni razvoj malodobnika. Najave ovih sadržaja će sadržavati grafičku oznaku koja određuje kategoriju u koju takav sadržaj spada.

- (6) Ovaj članak se odnosi i na sadržaje pružatelja medijske usluge radija, s tim što se označavanje sadržaja sukladno navedenoj kategorizaciji vrši pomoću odgovarajućeg zvučnog upozorenja na početku i nakon svake stanke u takvom sadržaju.

DIO ČETVRTI – PRIMJENA

Članak 26. (Primjena)

Na medijske usluge na zahtjev se ne primijenjuju odredbe čl. 5. do 7., 10., 12. stavak (2), 16. i 18. ovog kodeksa.

DIO PETI – SANKCIJE

Članak 27. (Sankcije)

Svako nepoštivanje ili kršenje odredbi ovog kodeksa rezultiraće izricanjem odgovarajućih sankcija, sukladno Zakonu o komunikacijama i propisom donesenim temeljem tog zakona.

DIO ŠESTI – ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28. (Poštivanje ostalih propisa)

- (1) Ništa u odredbama ovog kodeksa ne isključuje obvezu pružatelja medijske usluge da se pridržava drugih relevantnih zakona i propisa.
- (2) Sve imenice napisane u jednom gramatičkom rodu i koje se odnose na osobe, a koriste se u ovom kodeksu, odnose se na pripadnike oba spola.

Članak 29. (Prestanak važenja propisa)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog kodeksa prestaje važiti Kodeks o audiovizualnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija („Službeni glasnik BiH”, br. 98/11 i 78/13).
- (2) Svi slučajevi, odnosno postupci koji do dana stupanja na snagu ovog kodeksa nisu pravosnažno okončani, završit će se po odredbama Kodeksa o audiovizualnim medijskim uslugama i medijskim uslugama radija koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Članak 30.
(Stupanje na snagu)

Ovaj kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

Predsjedatelj Vijeća Agencije

Plamenko Čustović

U Sarajevu, 18.12.2015. godine
Broj: 03-02-2-3122-1/15